

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Лукачик М.І.

ст. групи ОДСзм-21

Завершальним етапом процесу обліку є складання звітності, яка містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності, рух грошових коштів підприємства, установи чи організації за певний період.

Економічні рішення, які приймають користувачі звітності, вимагають оцінки здатності суб'єкта державного сектору генерувати грошові кошти та їх еквіваленти, а також часу та впевненості в їх генеруванні. Отже, метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації, про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів суб'єкта державного сектору.

До установ державного сектору належать органи, установи чи організації, створені органами державної влади України або органами місцевого самоврядування, діяльність яких повністю або частково фінансується за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів.

Стійкий розвиток суб'єкта державного сектору вимагає необхідність організації інформаційного забезпечення системи управління, в якому повинна бути врахована єдність економічної, соціальної та інших складових. Звітність відображає здатність суб'єкта державного сектору до стійкого розвитку. Її головна мета – підтримка репутації і нівеляція ризиків, що перешкоджають діяльності суб'єкта державного сектору.

Бухгалтерський облік установ державного сектору суттєво відрізняється від обліку господарської діяльності підприємств виробничої сфери, що зумовлено самою специфікою їх діяльності: вони працюють не заради отримання прибутку, а для задоволення соціальних, культурних та інших потреб суспільства. Така специфіка прослідковується й у звітності бюджетних установ.

Звітність установ державного сектору – це спосіб узагальнення приведених у певну систему планових та облікових даних про виконання кошторису доходів, витрат і показників, що характеризують виконання плану по мережі, штатах і контингентах.

Звітність є завершальним елементом методу бухгалтерського

обліку і системою показників, що відображають результати фінансово-господарської діяльності організацій і установ державного сектору за звітний період, її складають за типовими формами, дотримуючись чітких інструкцій щодо їх заповнення.

Звітність установ державного сектору досить різноманітна і глибоко деталізована. Це має своє об'єктивне пояснення, оскільки на її підставі контролюється виконання бюджетів за видатками, перевіряється доцільність витрачання бюджетних коштів відповідно до кошторисних призначень, аналізується повнота та доцільність використання майна, своєчасність і повнота платежів, стан розрахунків тощо. Цим можна пояснити також те, що бухгалтерська звітність установ державного сектору суворо регламентована як за змістом, так і за термінами подання.

Мета складання фінансової звітності, відповідно до НП(С)БОДС 101 полягає у наданні користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів суб'єкта державного сектору та бюджету, зокрема бюджетних установ. Загальний порядок подання фінансової звітності користувачам визначається вітчизняним законодавством.

Відповідно до НП(С)БОДС 101 фінансова звітність суб'єктів державного сектору в цілому формується з дотриманням закріплених у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» принципів.

Діючі форми звітності установ державного сектору в значній мірі відповідають вимогам МСБОДС, які виступають своєрідним уособлення прогресивної облікової практики в державному секторі і покликані створити умови для уніфікації підходів до подання облікової інформації суб'єктами державного сектору у їх фінансових звітах. В зв'язку з цим, цілком зрозумілим є закріплення початковими МСБОДС фундаментальних положень з подання та представлення інформації у фінансової звітності суб'єктів господарювання саме державного сектору.

Зауважимо, що у МСБОДС означено, що перелік форм фінансової звітності залежить також від вибору облікового методу. Оскільки в основу складання фінансової звітності покладено метод нарахування, то фінансові звіти включатимуть звіт про фінансовий стан, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів та звіт про зміни у власному капіталі. Якщо в основу складання фінансової звітності

буде покладено касовий метод обліку, то основним (початковим) фінансовим звітом буде звіт про рух грошових коштів.

Відповідно до МСБОДС 1 «Подання фінансових звітів» фінансові звіти загального призначення – це ті звіти, які відповідають потребам тих користувачів, що не можуть самостійно вимагати звітів, спеціально складених з метою задоволення їх визначених інформаційних потреб.

Меморіально-ордерна форма обліку, яка застосовується сьогодні в більшості установ державного сектору, потребує вдосконалення з точки зору формування звітності. Недостатня пристосованість облікових реєстрів до системи звітних показників, зумовлює необхідність у додаткових вибірках, розрахунках і групуваннях при складанні звітності.

Основні напрями реалізації реформи обліку в державному секторі (зокрема, використання методу нарахувань, модернізація плану рахунків, об'єднання бухгалтерського обліку виконання бюджетів та бухгалтерського обліку в бюджетних установах) мають базуватися на діючій вітчизняній і практиці та гармонійно поєднуватися з вимогами МСБОДС.

Література:

1. Адамик, О.В. Доходи суб'єктів державного сектору: економічна сутність, вітчизняна та міжнародна інтерпретація // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 1. – С. 29-36
2. Лучко, М. Р. Питання консолідованої фінансової звітності в контексті реформування бухгалтерського обліку в Україні // Фінанси, 2006. – Випуск 8. – С. 75-83
3. Хорунжак, Н.М. Модернізація системи обліку бюджетних установ на основі комп'ютерних технологій: умови та принципи // Сталий розвиток економіки. – 2013. – №3. – С. 251-256